

CONSILIUL LEGISLATIV

Decizia nr. 328 / 17.06.2026

435. 29.06.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și pentru completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și pentru completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (b328/21.05.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2509/26.05.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D495/26.05.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative preconizate sunt argumentate prin faptul că „*este necesară o reglementare clară, care să stabilească următoarele principii:*

a) *dacă persoana decedată avea obligație legală, convențională sau judiciară de întreținere față de un copil, despăgubirea trebuie să includă prestația de întreținere pierdută;*

b) *cuantumul pensiei de întreținere stabilite anterior decesului trebuie să constituie un reper principal pentru calculul despăgubirii;*

c) *despăgubirea trebuie să acopere perioada pentru care obligația de întreținere ar fi continuat potrivit legii;*

d) *despăgubirea trebuie să fie acordată, de regulă, sub formă de prestație periodică, pentru a conserva caracterul firesc al întreținerii;*

e) *despăgubirea poate fi acordată și sub formă de sumă globală, atunci când acest lucru este cerut și este în interesul beneficiarului;*

f) *în cazul accidentelor rutiere acoperite prin RCA, asigurătorul trebuie să suporte această despăgubire în limitele obligației sale legale de despăgubire”.*

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu sunt prezentate, printre altele, informații cu privire la **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, la impactul asupra sistemului juridic** și, în special, la compatibilitatea cu reglementările Uniunii Europene în materie, la determinarea exactă a acestora, la deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și la alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective, și nici cu privire la **consultările** derulate în vederea elaborării prezentei propuneri.

Analizând Expunerea de motive, constatăm că aceasta conține doar considerații cu caracter general pentru justificarea soluțiilor legislative preconizate, fără ca acestea să fie fundamentate pe studii, lucrări de cercetare sau evaluări statistice.

Atragem atenția asupra faptului că o fundamentare sumară nu asigură înțelegerea soluțiilor preconizate și, cu precădere, a scopului și

a corectitudinii acestora în raport cu jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale¹ și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

5. La titlu, pentru rigoarea exprimării, recomandăm reformularea enunțului, astfel:

„Lege pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil precum și a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie”.

6. La art. I, din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **părții dispozitive**, astfel:

*„Art. I. - **La articolul 1390 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (3) se introduc cinci noi alineate, alin. (4) - (8), cu următorul cuprins:**”.*

Ca urmare a însușirii prezentei observații, se va elimina expresia *„1. La articolul 1390, după alineatul (3) se introduc cinci noi alineate, alin. (4) - (8), cu următorul cuprins:”.*

7. La art. I pct. 1, semnalăm că soluțiile legislative preconizate pentru **art. 1390 alin. (4) - (8)** sunt susceptibile a constitui un paralelism legislativ² în raport cu textele *de lege lata* ale alin. (1) - (3) din același articol.

În acest sens, precizăm că soluția legislativă preconizată pentru **alin. (4)** este deja reglementată la art. 1390 alin. (1), potrivit căruia *„(1) Despăgubirea pentru prejudiciile cauzate prin decesul unei persoane se cuvine numai celor îndreptățiți, potrivit legii, la întreținere din partea celui decedat”.*

În context, menționăm că obligația de întreținere este reglementată la art. 499³ din actul de bază.

¹ Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 139/2019 că *„În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative”.*

² Precizăm că, potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere”.*

³ *„(1) Tatăl și mama sunt obligați, în solidar, să dea întreținere copilului lor minor, asigurându-i cele necesare traiului, precum și educația, învățătura și pregătirea sa profesională.*

(2) Dacă minorul are un venit propriu care nu este îndestulător, părinții au obligația de a-i asigura condițiile necesare pentru creșterea, educarea și pregătirea sa profesională.

Pe de altă parte, referitor la soluțiile legislative preconizate pentru **alin. (5) - (8)**, semnalăm că la art. 1390 alin. (3)⁴ sunt stabilite deja criteriile de determinare a acestei despăgubiri, respectiv nevoile persoanei prejudiciate și veniturile pe care, în mod normal, persoana decedată le-ar fi realizat pe perioada pentru care se acordă despăgubirea.

Ca urmare a celor de mai sus, apreciem că în cazul copilului minor, respectiv al copilului major aflat în continuarea studiilor, dreptul la despăgubire pentru pierderea întreținerii este deja reglementat de art. 1390 alin. (1) și (3), întrucât acești copii, potrivit art. 499 din actul de bază, fac parte din categoria persoanelor îndreptățite la întreținere.

Referitor la norma propusă pentru **art. 1390 alin. (6)**, referitor la expresia „*potrivit legii*”, menționăm că este necesară aplicarea dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare*.

Formulăm prezenta observație și pentru expresia „*potrivit dispozițiilor legale*” utilizată în norma propusă pentru **alin. (8)**, pentru expresia „*potrivit legii*” din norma propusă la **art. II pct. 2** pentru **art. 14 alin. (12)**, precum și pentru expresia „*reglementările emise în aplicarea Legii nr. 132/2017*” din **art. III**.

8. La **art. III**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma „*de la intrarea în vigoare*” trebuie înlocuită cu sintagma „*de la data intrării în vigoare*”.

Totodată, pentru rigoarea normei, este necesară redarea titlului Legii nr. 132/2017.

9. La **art. IV**, propunem revederea expresiei „*Prezenta lege se aplică accidentelor de vehicule și tramvaie produse*”, deoarece este insuficient de clară.

În acest sens, precizăm, pe de o parte, că pentru art. I și II sunt aplicabile dispozițiile art. 62 din legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „**Dispozițiile de**

(3) Părinții sunt obligați să îl întrețină pe copilul devenit major, dacă se află în continuarea studiilor, până la terminarea acestora, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani.

(4) În caz de neînțelegere, întinderea obligației de întreținere, felul și modalitățile executării, precum și contribuția fiecăruia dintre părinți se stabilesc de instanța de tutelă pe baza raportului de anchetă psihosocială”.

⁴„(3) La stabilirea despăgubirii se va ține seama de **nevoile celui păgubit, precum și de veniturile pe care, în mod normal, cel decedat le-ar fi avut pe timpul pentru care s-a acordat despăgubirea. Dispozițiile art. 1.387 - 1.389 se aplică în mod corespunzător**”.

modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de bază”.

Pe de altă parte, semnalăm că, din actuala redactare, nu se înțelege dacă sunt vizate contractele/polițele de asigurare RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia și în legătură cu toate prejudiciile ce se despăgubesc în baza acestora.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 579/16.06.2026